

MINDENT EGYBEVÉVE tehát a könyvtárak és az oktatás kölcsönös kettős összefüggése és egymásra utaltsága megkívánja, hogy a megoldásra váró feladatokat e két tényező egymással összehangoltan mérje fel és azok megvalósítását egymás támogatásával végezze el. Ebben az együttműködésben az egyes könyvtári hálózatoknak mielőbb körvonalazniuk kell azokat a meglévő vagy sürgősen kialakítandó szolgáltatásokat, amelyek az oktatási reform támogatására alkalmasak, s azokat a feltételeket, amelyek e szolgáltatások biztosításához nélkülözhetetlenek. Az oktatási reform további kidolgozása során pedig számba kell venni mindazokat az igényeket, amelyeket kulturális életünk egyik fontos területe: az olvasási kultúra és a könyvtárkultúra korszerű kifejtéséhez az oktatással-neveléssel szemben megalapozottan támaszthat. Ezzel biztosítani kell és lehet, hogy az oktatás és a könyvtárak közös kérdései egyeztetett szemlélettel és egymás kölcsönös támogatásával oldódjanak meg. A feladatok természetéből következik, hogy ennek az együttműködésnek nem egyszeri társulásban, hanem szükségképpen tartós együttes erőfeszítésekben, a közös kérdések állandó együttes gondozásában kell megnyilvánulnia.

Kovács Máté

Együttműködés a Hazafias Népfront szervezeteivel

Az ecsédi klubkönyvtár felavatásáról

A Heves Megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának egy 1959-es határozata nyomán járásunk, a hatvani járás területén három könyvtár községi kezelésbe adására kaptunk engedélyt 1960-ra. A határozatnak egyik célja az volt, hogy kísérletezzük ki az intézményesítés módszereit, és a jövőben fokozatosan térjünk át a községi könyvtárak tanácsi irányítására.

Amikor ez a tény járásunk területén nyilvánosságra került, az ecsédi községi tanács végrehajtó bizottságának vezetői azt mondták, hogy ha községükben is soronkívül tanácsi kezelésbe adjuk a könyvtárat, akkor ők helyi erőből megoldják a könyvtár elhelyezési problémáit.

Így kezdődött el az ecsédi községi

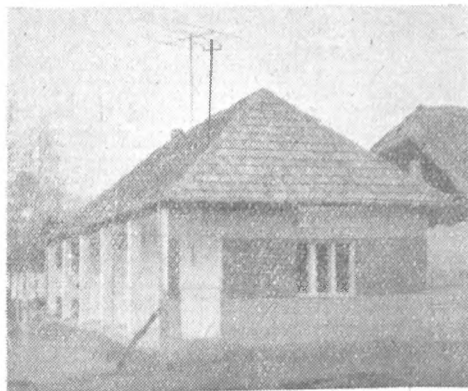
könyvtár és népfrontklub munkájának összehangolása, mely teljesen új helyzetet teremtett a község kulturális életében.

Először talán néhány sort a községről. *Ecséd* termelőszövetkezeti község a legközelebbi vasútállomástól 9 km-re, a járási székhelytől 12 km-re van. Autóbusz járással rendelkezik. 4500 lakosának fele a mezőgazdaságból él (1100 tsz-tag). A község határában nemrég szénmezőt találtak, ahol külszíni fejtéssel termelik a szenet a közeli erőmű részére. A községben 1958-ban modern iskolát építettek. Művelődési otthonuk a felszabadulás előtt egy vezérigazgató lakása volt.

A községi könyvtár három könyvszekrényét az iskola két tantermében helyezték el.

A művelődési otthonban helyiség szempontjából lett volna lehetőség a könyvtár elhelyezésére, de ezt a megoldást elutasítottuk azért; mert a község központjától 1 km-re, a község legtávolabb lévő lakott pontjától pedig 2,5 km-re fekszik. Nem tartottuk valószínűnek, hogy könyvekért ilyen nagy távolságot tegyenek meg az emberek a sáros, őszi időben.

1959 őszén a könyvtár céljára egy elhanyagolt, romos, 3 helyiségből álló házat jelöltek ki. A kijelölés után elkezdődtek a tervezések és megindult az átalakítási, építési munka. A közfalakat, régi kis ablakokat kivették és ma egy 5 × 12 méteres, padlós, nagy világos ablakú, neonfényes könyvtárhelyiség áll a kölcsönzők, helyben olvasók, csendesen szórakozó (sakk, dominó), Tv-előadást

Az ecsédi népkönyvtár — népfrontklub

néző és ismeretterjesztő előadást hallgató felnőtt lakosság rendelkezésére.

Az építkezési, festési, villanszerelési munkálatokat községfejlesztési alapból fedették. A kerítés felállítását és a Tv beszerelését a Népfront által kezdeményezett társadalmi munkával oldották meg. Az épület előtt lévő 200 négyszögöl terület parkosításának nagy részét is társadalmi munkával kívánják megoldani. Az építkezésre a községfejlesztési alapból 80 000 Ft-ot fordítottak, és 15 000 Ft értékű társadalmi munkát végeztek el.

Az új helyiséget falugyűlés keretében adtuk át. Itt *Harmati Sándor*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára mondott beszédet. A könyvtárat a járási tanács vb. elnöke adta át a község végrehajtó bizottságának, és választa azt a szerepet, amit a könyvtár — egyben népfrontklub is — betölt a község művelődésügyében.

A népfront-szervekkel nemcsak az előkészítés időszakában volt jó kapcsolatunk. A népfront vezetői megértették, hogy mit jelent a lakosság műveltségének növelésében a könyvtár. A könyvtáros is érti, tudja, hogy milyen tömegmozgósító segítséget kaphat a népfront vezetőitől, akik között a helyi szervek vezetői is megtalálhatók.

Elkészítettük az új létesítményünk *működési szabályzatát* is. A klubban folyó munka felelős vezetője a könyvtáros, aki heti hat órát kölcsönöz a klubhelyiségben. Mások a helyi népfront bizottság által megbízott dolgozó vesz részt rendszeresen a klub munkájában, és kezeli a televíziós készüléket. Hetenként egyszer ismeretterjesztő előadást tartunk. (Utána Tv-előadás, vagy szemléltető diafilm vetítés van.) A hét egyik napján pedig a pártszervezet által szervezett szeminárium rendelkezésére bocsátottuk a klubot, mert a helyi MSZMP-szervezet nem rendelkezik e célra megfelelő helyiséggel.

Szabályzatuk kimondja, hogy a klubot 14 éven aluliak (általános iskolások) még kísérővel sem látogathatják. Gyermek csak a szülő megbízásából és az ő részére vihetnek ki könyvet. Ez nem jelenti az úttörő korosztály elzárását a Tv-előadástól, könyvtártól, mert az iskola rendelkezik Tv-készülékkel, a könyvtáros pedig ifjúsági művekből (mintegy 450 kötet) fiókkönyvtárat létesített az iskolában. Ezzel az intézkedéssel az volt a célunk, hogy eleve elkerüljük a statisztikai torzítást, továbbá a felnőtteket ne zavarják a zajongó gyerekek.

A Hazafias Népfronttal és más társadalmi szervezetekkel való együttműködésünk azonban nem korlátozódott csak

Az ecsédi könyvtárban

Ecsédre és csak a helyiség probléma megoldására.

A Békebizottsággal karöltve egy, az ENSZ-közgyűlés alkalmából kintjárt újságíró részvételével decemberben előadást tartottunk Hatvanban.

A járási Nőtanácssal karöltve a téli időszakban olvasómozgalmat indítottunk a járás lányai, asszonyai részére.

Gyümölcsöző a kapcsolatunk a KISZ-szel is. A *József Attila olvasómozgalom*ban a múlt évben (1960. november 8-ig) 197 jelvényt osztottunk szét. (Meglépő, hogy ebből a Bajza József gimnáziumban csak három jelvény került kiosztásra.) A közös klubok létesítését nemcsak a Hazafias Népfronttal kapcsolatban szorgalmazzuk, hanem a KISZ-szel is vannak ilyen együttműködési terveink.

Az ecsédi könyvtár—népfrontklub legfőbb jelentőségét abban látom, hogy helyi kezdeményezés alapján és mindenemű állami támogatás nélkül, csak helyi erőforrásokból jött létre.

A közeljövőben a hatvani járás területén minden községben a helyi tanácsok kezelésébe adjuk a községi könyvtárat. Ez szükségessé teszi azt, hogy a könyvtárak önálló helyiséggel rendelkezzenek. Semmi kilátásunk nincs azonban arra, hogy az elkövetkezendő négy-öt esztendőben állami erőből érjük el ezt a célt. Községi tanácsaink többsége megérti nehézségeinket, és mivel fontosnak tartják a könyvtárak jó működését, helyi erőforrásokhoz nyúlnak. *Csányon* például 1961-ben új szárnyal egészítik ki a művelődési házat, ahol könyvtári klubhelyiséget rendeznek be.

Békés György